

Dôvodová správa

B. Osobitná časť

K čl. I

K bodu 1

Zákon v súčasnosti ustanovuje pojem „environmentálne hľadiská“ v rámci osobitných podmienok plnenia zmluvy (§ 42 ods.12) ako aj pri kritériách na vyhodnotenie ponúk (§44 ods. 4).

Podľa § 42 ods. 12 zákona verejný obstarávateľ a obstarávateľ môžu určiť osobitné podmienky plnenia zmluvy, ak ich uvedú v oznámení o vyhlásení verejného obstarávania, oznámení použitom ako výzva na súťaž alebo v súťažných podkladoch. Osobitné podmienky plnenia zmluvy môžu zahŕňať ekonomické, sociálne, environmentálne hľadiská, hľadiská súvisiace s inováciou alebo zamestnanosťou; ak ide o zákazku v oblasti obrany a bezpečnosti, osobitné podmienky plnenia zmluvy sa môžu týkať aj subdodávateľov, bezpečnosti a ochrany utajovaných skutočností alebo bezpečnosti dodávok.

Podľa § 44 ods. 4 zákona sa najlepší pomer ceny a kvality posúdi na základe ceny alebo nákladov a ďalších kritérií, ktoré zahŕňajú kvalitatívne, environmentálne alebo sociálne hľadiská súvisiace s predmetom zákazky a ktorými sú najmä kvalita vrátane technického prínosu, estetické a funkčné vlastnosti, prístupnosť, riešenia vhodné pre všetkých používateľov, sociálne, environmentálne a inovačné charakteristické znaky, obchodovanie a jeho podmienky, organizácia, kvalifikácia a skúsenosti zamestnancov určených na plnenie zmluvy alebo koncesnej zmluvy, ak kvalita týchto zamestnancov môže mať významný vplyv na úroveň plnenia, záručný servis, pozáručný servis, technická pomoc, dodacie podmienky, ako je dátum dodania, spôsob dodania, lehota dodania alebo termín ukončenia, ak ide o zákazku v oblasti obrany a bezpečnosti aj bezpečnosť dodávky, interoperabilita a prevádzkové charakteristiky.

Zelené verejné obstarávanie je pre štát strategický nástroj. Vynakladaním finančných prostriedkov na obstaranie komodít so zohľadnením environmentálneho dopadu nakupovaných tovarov, služieb a stavebných prác štát prispieva k napĺňaniu svojich cieľov v oblasti zmierňovania a predchádzania zmeny klímy, ochrany životného prostredia i zdravia obyvateľstva. Na Slovensku je však na základe výsledkov monitorovania zeleného verejného obstarávania úroveň uplatňovania zeleného verejného obstarávania dlhodobo nízka. Prvý akčný plán Slovenskej republiky pre zelené verejné obstarávanie bol prijatý v novembri 2007. Podľa dát z posledného monitorovania v roku 2019 bol podiel zeleného verejného obstarávania na celkovom verejnom obstarávaní v roku 2018 na úrovni 7,58% pokiaľ ide o počet uskutočnených zákaziek a na úrovni 3,83% pokiaľ ide o ich hodnotu v EUR bez DPH. V Správe Európskej komisie o Slovensku 2019 (Európsky semester 2019) sa uvádza, že Slovensko dosiahlo iba určitý pokrok pri plnení odporúčania z roku 2018 “zvýšiť vo verejnom obstarávaní uplatňovanie kritérií kvality a nákladov životného cyklu“.

V kontexte uvedeného sa preto navrhuje za účelom praktickejšieho „uchopenia“ zeleného verejného obstarávania vymedziť v rámci základných pojmov environmentálny aspekt, ktorý sa tak ako je uvedené vyššie premieta do ďalších inštitútov verejného obstarávania.

S týmto novelizačným bodom a celkovo aj témou zeleného verejného obstarávania súvisí aj Koncepcia rozvoja a realizácie zeleného verejného obstarávania v Slovenskej republike, ktorá je výsledkom spolupráce Úradu pre verejné obstarávanie, Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky a Slovenskej agentúry životného prostredia. Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky predmetný materiál predložilo do medzirezortného pripomienkového konania s cieľom jeho schválenia vládou Slovenskej republiky. V nadväznosti na to sa predpokladá vypracovanie metodických materiálov pre rozličné produktové skupiny, ako aj realizácia školení na podporu povedomia o zelenom verejnom obstarávaní.

Téme zeleného verejného obstarávania sa intenzívne venuje aj samotná Európska komisia, ktorá na svojom webovom sídle zverejňuje množstvo užitočných informácií¹. Ako zdroj informácií je možné uviesť aj webové sídlo Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky².

K bodu 2

Navrhovanou úpravou sa sleduje precíznejšia regulácia možnosti obmedzenia prístupu záujemcov a uchádzačov z tretích krajín do verejného obstarávania v podmienkach Slovenskej republiky. Uvedené obmedzenie prístupu k verejnému obstarávaniu sa bude týkať záujemcu alebo uchádzača so sídlom v štáte, ktorý nie je členským štátom EÚ (tretí štát), a ktorý zároveň nie je zmluvnou stranou GPA alebo obdobnej medzinárodnej zmluvy. Zároveň sa týmto ustanovením umožňuje aktívne aplikovanie reciprocity, ktorej význam sa posúva v tom, že nie iba Slovenská republika si otvára trh pre tretie krajiny, ale naopak, že sa Slovenská republika aktívne zaujíma, či hospodárske subjekty zo SR majú účinný prístup k verejnému obstarávaniu v tretích krajinách. Tretie krajiny majú často inú právnu kultúru ako Slovenská republika alebo Európska únia. Od formálneho podpísania určitej medzinárodnej zmluvy tieto tretie krajiny mohli prijať množstvo ďalších legislatívnych a nelegislatívnych aktov, ktoré túto medzinárodnú zmluvu v praxi negujú alebo znefunkčujú. V tejto veci môžu byť verejným obstarávateľom alebo obstarávateľom nápomocné napr. Ministerstvo hospodárstva SR, Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí SR ako aj príslušné veľvyslanectvá SR s ich obchodnými oddeleniami. Zároveň Európska komisia vydala na svojom webovom sídle „Usmernenie týkajúce sa účasti uchádzačov a tovaru z tretích krajín na trhu verejného obstarávania v EÚ“: https://europa.eu/rapid/press-release_IP-19-4491_sk.htm. Predmetným ustanovením sa vytvára tlak na tretie štáty, aby otvorili prístup k svojmu verejnému

¹ vid' napr. https://ec.europa.eu/environment/gpp/index_en.htm, resp. osobitne k možnostiam využívania značky EU Ecolabel vid' <https://ec.europa.eu/environment/ecolabel/products-groups-and-criteria.html>

² <https://www.minzp.sk/oblasti/zelene-obehove-hospodarstvo/environmentalne-manazerstvo/zelene-verejne-obstaravanie/>

obstarávaníu pre hospodárskej subjekty zo Slovenskej republiky, pretože tretie štáty nemajú žiaden dôvod účinne otvoriť svoj trh verejného obstarávania, pokiaľ Slovenská republika aktívne nevyžaduje reciprocitu vo vzájomných vzťahoch. Navrhované ustanovenie zároveň umožňuje nielen paušálne obmedziť účasť záujemcov alebo uchádzačov z tretích krajín, ale taktiež umožňuje, aby verejný obstarávateľ alebo obstarávateľ vopred paušálne neobmedzoval účasť subjektov z tretích štátov vo verejnom obstarávaní, ale zaoberal sa ich ponukou, ktorá môže byť kvalitnejšia/inovatívnejšia ako ponuky od uchádzačov zo SR alebo EÚ a následne zvážil, či takúto ponuku z tretej krajiny vylúči alebo nie, pričom môže zohľadniť napr. bezpečnostné, hospodárske alebo ekonomické záujmy SR.

K bodu 3

Za účelom znižovania administratívnej záťaže sa navrhuje upraviť povinnosť zverejňovať súhrnné správy o zmluvách, ktorých uzavretie nepodlieha pôsobnosti zákona so zmluvnými cenami vyššími ako 5 000 Eur. Taktiež sa navrhuje úprava periodicity tejto zverejňovacej povinnosti zo súčasného kalendárneho štvrtroka na kalendárny polrok. Zároveň sa explicitne vymedzuje možnosť plnenia tejto informačnej povinnosti buď priebežne počas kalendárneho polroka alebo hromadne do 60 dní po skončení kalendárneho polroka. V rámci navrhovaného znenia sa taktiež rozširuje diapazón informácií, ktoré sa budú v rámci správy uvádzať.

K bodu 4

Legislatívno-technická úprava. V dôsledku zvýšenia hodnoty zmluvných cien pri zmluvách, ktorých kontrahovanie je vyňaté z pôsobnosti zákona a ktoré podliehajú informačnej povinnosti podľa odseku 10, už nespadá do pôsobnosti úpravy odseku 10 exempcia upravená v § 1 ods. 14.

K bodu 5

Ide o legislatívno-technickú úpravu, ktorou sa precizuje procesný postup rady úradu v rámci konania, ktorého predmetom je vyhotovenie referencie v prípadoch, kedy si verejný obstarávateľ alebo obstarávateľ nesplní zákonnú povinnosť vyhotoviť referenciu.

K bodu 6

Ide o legislatívno-technickú korekciu, nakoľko údaje súvisiace s evidenciou referencií sú súčasťou informačného systému Evidencia referencií a nie súčasťou údajov vedených v zozname hospodárskych subjektov.

K bodu 7

Navrhovaná právna úprava umožňuje verejnému obstarávateľovi alebo obstarávateľovi uplatniť zákonný dôvod odstúpenia od zmluvy, rámcovej dohody alebo koncesnej zmluvy v prípade, ak sa právoplatným rozhodnutím príslušného orgánu na ochranu hospodárskej súťaže preukáže vymedzenému okruhu osôb, ktoré sú zmluvnou stranou danej zmluvy, rámcovej dohody alebo koncesnej zmluvy, porušenie zákazu dohody obmedzujúcej hospodársku súťaž, ktorý je vyjadrený napr. v § 4 ods. 1 zákona č. 136/2001 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže v znení neskorších predpisov alebo v Čl. 101 Zmluvy o fungovaní Európskej únie. Predpokladom možnosti uplatnenia tohto zákonného dôvodu odstúpenia od zmluvy, rámcovej

dohody alebo koncesnej zmluvy je tiež to, že takáto preukázaná dohoda obmedzujúca hospodársku súťaž spočívala v nedovolenej koordinácii dodávateľa, člena skupiny dodávateľov alebo koncesionára s inými podnikateľmi v akomkoľvek verejnom obstarávaní, teda nielen vo verejnom obstarávaní, ktorého výsledkom je daná zmluva, rámcová dohoda alebo koncesná zmluva. Inak povedané, pri každej dohode obmedzujúcej hospodársku súťaž (bez ohľadu na to či horizontálnej alebo vertikálnej), ktorá bola preukázaná zmluvnému partnerovi verejného obstarávateľa alebo obstarávateľa príslušným orgánom na ochranu hospodárskej súťaže v Európskej únii, a to v súvislosti s akýmkoľvek verejným obstarávaním, bude mať daný verejný obstarávateľ alebo obstarávateľ zákonnú možnosť prehodnotiť svoj zmluvný vzťah s týmto svojim zmluvným partnerom - delikventom.

Doposiaľ takýto hospodársky subjekt mohol dokončiť realizáciu svojich zákaziek, pokiaľ verejný obstarávateľ alebo obstarávateľ nemal zmluvne upravený dôvod na odstúpenie od zmluvy pri preukázaní dohody obmedzujúcej hospodársku súťaž (kolúzie vo verejnom obstarávaní). Odstúpenie od zmluvy, rámcovej dohody alebo koncesnej zmluvy na základe zákona o verejnom obstarávaní môže byť efektívnym preventívnym opatrením voči kolúzii vo verejnom obstarávaní, pretože postihuje konkrétny zmluvný vzťah a konkrétny zisk delikventa. Možnosť odstúpenia od zmluvy predstavuje doplnenie zákonných následkov preukázania kolúzie vo verejnom obstarávaní, t. j. k pokute a zákazu účasti vo verejnom obstarávaní, ktoré sú ukladané Protimonopolným úradom Slovenskej republiky.

Aby zákonodárca neprimerane nezasahoval do konkrétnych zmluvných situácií, tak voľba aplikácie daného dôvodu odstúpenia od zmluvy je ponechaná na verejného obstarávateľa alebo obstarávateľa, ktorý môže pri rozhodovaní zohľadniť napr. ekonomické aspekty zmluvného vzťahu, a teda napr. skutočnosť, či z rozhodnutia Protimonopolného úradu Slovenskej republiky vyplývalo, že dôsledkom kolúzie bolo umelé zvýšenie zmluvných cien vo verejných obstarávaní. Zároveň uvedený zákonný dôvod odstúpenia od zmluvy umožňuje verejnému obstarávateľovi zohľadniť zostávajúcu dĺžku zmluvného vzťahu, a teda môže pristúpiť k odstúpeniu od zmluvy už pri právoplatnom rozhodnutí napr. Protimonopolného úradu Slovenskej republiky.

Zákaz účasti vo verejnom obstarávaní postihuje všetky verejné obstarávania, ktorých by sa chcel hospodársky subjekt, ktorému bola táto sankcia uložená v budúcnosti zúčastniť, a to bez ohľadu na predmet verejného obstarávania. Rovnako aj daný dôvod odstúpenia od zmluvy môže byť uplatnený v súvislosti so všetkými zmluvami, rámcovými dohodami alebo koncesnými zmluvami, ktoré uzavrel určitý dodávateľ, člen skupiny dodávateľov alebo koncesionár, a to bez ohľadu na to, že napr. kolúzia (dohoda obmedzujúca hospodársku súťaž) bola právoplatným rozhodnutím príslušného orgánu na ochranu hospodárskej súťaže konštatovaná iba v určitom konkrétnom verejnom obstarávaní. Touto možnosťou odstúpenia od zmluvy, rámcovej dohody alebo koncesnej zmluvy sú pokryté všetky zákazky podľa zákona o verejnom obstarávaní, teda aj nadlimitné a podlimitné zákazky, zákazky zadávané v elektronickom trhovisku a zákazky s nízkou hodnotou.

V texte daného ustanovenia je uvedené „rozhodnutím, ktoré nadobudlo právoplatnosť po uzavretí danej zmluvy, rámcovej dohody alebo koncesnej zmluvy“, pretože možnosť aplikácie tohto ustanovenia je potrebné limitovať, tak aby nedochádzalo k jeho zneužívaniu na odstúpenie od zmlúv v časovo neobmedzenom rozsahu do budúcnosti, a to bez ohľadu na to kedy bola určitá zmluva uzavretá (teda či pred alebo po vydaní právoplatného rozhodnutia príslušného orgánu na ochranu hospodárskej súťaže). Je potrebné doplniť, že v súvislosti s prebiehajúcimi verejnými obstarávaniami môže verejný obstarávateľ alebo obstarávateľ voči hospodárskemu subjektu, ktorý sa dopustil kolúzie vo verejnom obstarávaní uplatniť dôvod vylúčenia podľa § 40 ods. 6 písm. g) v spojení s § 40 ods. 8 a ods. 10 zákona o verejnom obstarávaní.

Uvedeným návrhom sa tiež zohľadňuje skutočnosť, že v rámci jednotného vnútorného trhu, o dohode obmedzujúcej hospodársku súťaž sú v EÚ oprávnené rozhodovať aj príslušné orgány na ochranu hospodárskej súťaže iného členského štátu alebo Európska komisia, tak ako to vyplýva z Nariadenia Rady (ES) č. 1/2003 zo 16. decembra 2002 o vykonávaní pravidiel hospodárskej súťaže stanovených v článkoch 81 a 82 Zmluvy a z nadväzujúcej smernice EÚ č. 2019/1 o posilnení právomocí orgánov na ochranu hospodárskej súťaže v členských štátoch na účely účinnejšieho presadzovania práva a o zabezpečení riadneho fungovania vnútorného trhu.

Daný návrh ustanovenia tiež berie do úvahy skutočnosť, že zákon č. 136/2001 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže obsahuje právnu úpravu o „Programy zhovievavosti - § 38d“ alebo ustanovenia o „Urovnaní - § 38e“, ktorých účinok by bol negatívne dotknutý formuláciou dôvodu na odstúpenie od zmluvy, ktorý by bol naviazaný iba na právoplatné rozhodnutie príslušného orgánu na ochranu hospodárskej súťaže, bez zohľadnenia týchto špecifických situácií. Uvedený zákonný dôvod odstúpenia od zmluvy teda môže byť zároveň motiváciou pre podnikateľov pristúpiť k programu zhovievavosti alebo k urovnaniu, pretože inak im bude hroziť jednak plná výška pokuty ukladaná napr. podľa § 38 ods. 1 zákona č. 136/2001 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže (bez jej zníženia pri uplatnení programu zhovievavosti alebo konania o urovnaní), ale zároveň bude týmto hospodárskym subjektom hroziť aj odstúpenie od zmluvy podľa § 19 ods. 1 písm. d) zákona o verejnom obstarávaní.

K bodu 8

V súvislosti so zavedením zoznamu elektronických prostriedkov sa upravuje povinnosť pre verejného obstarávateľa a obstarávateľa používať na účely elektronickej komunikácie výlučne elektronický prostriedok, ktorý je registrovaný v tomto zozname.

K bodu 9

Ide o legislatívno-technickú úpravu, ktorou sa sleduje zjednotenie rôznorodej terminológie v § 20, ktorý v jednotlivých ustanoveniach používa buď pojem elektronický prostriedok alebo informačný systém, ktoré je na účely elektronickej komunikácie vo verejnom obstarávaní potrebné vnímať ako ekvivalentné pojmy. Zákon v § 2 ods. 5 písm. i) vymedzuje v rámci úpravy základných pojmov práve definíciu elektronického prostriedku. Z uvedeného dôvodu sa

navrhuje v § 20 upraviť jednotný termín „elektronický prostriedok“, ktorý je v zákone definovaný.

K bodu 10

Navrhovanou úpravou sa vymedzuje obligatórna požiadavka na funkcionality elektronického prostriedku, v intenciách ktorej musí byť elektronický prostriedok technicky spôsobilý pre doručovanie revízných prostriedkov (žiadosti o nápravu a námietok) verejnému obstarávateľovi alebo obstarávateľovi, ktorý elektronický prostriedok využíva na elektronickú komunikáciu.

K bodom 11 a 13

Upravuje sa povinnosť pre prevádzkovateľa elektronického prostriedku, prostredníctvom ktorého sa verejné obstarávanie realizuje, poskytnúť prístup úradu, Protimonopolnému úradu alebo riadiacim orgánom k všetkým dokumentom alebo informáciám, ktoré sa v danom prevádzkovanom elektronickom prostriedku nachádzajú. Uvedený prístup je potrebný napr. v situácii, keď sprístupnenie elektronickej podoby dokumentácie odmieta z rôznych dôvodov samotný verejný obstarávateľ, obstarávateľ alebo osoba podľa § 8, a to napriek povinnosti podľa § 24 ods. 6 zákona o verejnom obstarávaní alebo v situácii, keď Protimonopolný úrad má podozrenie, že v určitom verejnom obstarávaní dochádza ku kolúzii a nie je možné kontaktovať dotknutého verejného obstarávateľa, pretože samotný verejný obstarávateľ alebo ním poverená osoba participuje na takejto kolúzii. V záujme zabezpečenia efektívnosti a eliminácie zmarenia dohľadových a kontrolných úloh bude takéto sprístupnenie dokumentácie z verejného obstarávania pre dohľadové a kontrolné orgány dotknutému (verejnému) obstarávateľovi oznamovať iba samotný orgán, ktorému bolo takéto sprístupnenie poskytnuté a nie prevádzkovateľ e-prostriedku. Predložený návrh pri uvedenom oznamovaní zohľadňuje rôzne formy ukončenia konaní orgánov oprávnených na sprístupnenie dokumentácie z elektronického verejného obstarávania. Za nesplnenie danej zákonnej povinnosti podľa § 20 ods. 19 hrozí prevádzkovateľovi elektronického prostriedku pokuta do 30 000 eur, ktorú ukladá úrad. Zároveň sa v zmysle § 22 ods. 3 na takéto sprístupnenie dokumentov alebo informácií pre príslušné orgány nevzťahuje povinnosť zachovávať mlčanlivosť o informáciách označených uchádzačom alebo záujemcom ako dôverné.

K bodu 12

Navrhovanou úpravou sa rozširuje možnosť stanoviť predloženie ponuky aj v inom jazyku pre podlimitné zákazky.

K bodu 14

V súvislosti s povinnosťou uchovávania dokumentácie sa navrhuje v prípade ak je zmluva, koncesná zmluva alebo rámcová dohoda kontrahovaná na dlhšie časové obdobie ako 10 rokov odo dňa odoslania oznámenia o výsledku verejného obstarávania uchovávať dokumentáciu do uplynutia troch rokov od skončenia alebo zániku zmluvy, koncesnej zmluvy alebo rámcovej dohody. Navrhovanou úpravou sa má zabezpečiť dostupnosť dokumentácie pre kontrolné

orgány, alebo orgány činné v trestnom konaní vykonávajúce prešetrovanie s dlhším časovým odstupom od ukončenia verejného obstarávania.

K bodu 15

Legislatívno-technická úprava vzhľadom na legislatívnu úpravu § 40 ods. 6 písm. g).

K bodu 16

Legislatívno-technická úprava vzhľadom na legislatívnu úpravu § 40 ods. 6 písm. g).

K bodu 17

Verejný obstarávateľ alebo obstarávateľ musí mať v každej fáze verejného obstarávania legislatívnu oporu v tom, aby si od záujemcu alebo uchádzača mohol vyžiadať vysvetlenie, ktoré je potrebné v súvislosti s posudzovaním jednotlivých dôvodov na vylúčenie podľa § 40 ods. 6 zákona o verejnom obstarávaní. Tak ako každý úkon verejného obstarávateľa alebo obstarávateľa vo verejnom obstarávaní, aj predmetná žiadosť o vysvetlenie musí byť v súlade s princípom proporcionality, princípom hospodárnosti a efektívnosti a opodstatnená objektívnymi dôvodmi. Verejný (obstarávateľ) by teda nemal zneužívať uvedené oprávnenie a bez dôkazov alebo indícií neprimerane zaťažovať záujemcu alebo uchádzača žiadosťami o vysvetlenie, pretože takéto postupy môžu odradiť hospodárske subjekty od účasti vo verejnom obstarávaní a tým znižujú hospodársku súťaž. Verejný (obstarávateľ) by na jednej strane mal zvážiť skutočnosti, ktoré sú mu známe, a ktoré sa týkajú určitého dôvodu na vylúčenie podľa § 40 ods. 6 zákona o verejnom obstarávaní, ale zároveň na druhej strane váh by mal sledovať potrebu zabezpečenia hospodárnosti a efektívnosti vo verejnom obstarávaní. Verejný (obstarávateľ) nie je vyšetrovateľom Policajného zboru, tak aby odhaľoval určité nedostatky týkajúce sa dôvodov na vylúčenie podľa § 40 ods. 6 zákona o verejnom obstarávaní. Avšak verejný (obstarávateľ) by mal byť pripravený uviesť dôvody, pre ktoré napr. nepožiadala uchádzača o vysvetlenie, keď na základe všetkých okolností daného prípadu a objektívnych skutočností, ktorými verejný (obstarávateľ) disponoval, by bolo rozumné preveriť žiadosťou o vysvetlenie, či existuje dôvod na jeho vylúčenie podľa § 40 ods. 6 zákona o verejnom obstarávaní. Rovnako tak princíp proporcionality ako jeden zo základných princípov práva EÚ sa vzťahuje aj na činnosť rôznych orgánov vykonávajúcich dohľad alebo kontrolu nad verejným obstarávaním. Ani tieto kontrolné orgány teda nemôžu svojvoľne vyhodnocovať postup verejného (obstarávateľa) ako rozporný so zákonom o verejnom obstarávaní, a teda napr. pričítať mu na ťarchu skutočnosti, o ktorých verejný (obstarávateľ) v čase realizácie verejného obstarávania nemohol pri zachovaní riadnej starostlivosti vedieť.

K bodom 18 a 19

V navrhovanom ustanovení sa vyslovene určuje, že jednotlivé dôvody na vylúčenie uvedené v § 40 ods. 6 zákona o verejnom obstarávaní sa uplatnia kedykoľvek počas procesu verejného obstarávania, teda nielen pri vyhodnotení splnenia podmienok účasti, ale aj napr. vo fáze pred podpísom zmluvy.

Súčasný znenie § 40 ods. 6 písm. g) poskytuje verejnému obstarávateľovi alebo obstarávateľovi možnosť vylúčiť uchádzača alebo záujemcu len za predpokladu, že túto možnosť uviedol v

oznámení o vyhlásení verejného obstarávania alebo v oznámení použitom ako výzva na súťaž. Uzavieranie dohôd narušajúcich hospodársku súťaž je možné považovať za zásadne nežiadúcu obchodnú praktiku, ktorá deformuje trhové prostredie, v dôsledku čoho dochádza k navýšeniu cien, bráneniu prístupu inovatívnych riešení a pod. Preto by malo byť v záujme samotných verejných obstarávateľov, aby takéto praktiky nevznikali a keď sa tak aj stane, aby boli jednoznačne odmietnuté. Spôsobujú totiž ujmu v prvom rade im samotným.

Na základe toho má navrhovaná legislatíva ambíciu stanoviť, aby uchádzač alebo záujemca bol na základe predmetného dôvodu vylúčený aj v prípade, že verejný obstarávateľ alebo obstarávateľovi túto možnosť v oznámení o vyhlásení verejného obstarávania alebo v oznámení použitom ako výzva na súťaž neuviedol.

Uvedený dôvod na vylúčenie uchádzača alebo záujemcu z verejného obstarávania podľa § 40 ods. 6 písm. g) zákona o verejnom obstarávaní pokrýva široké spektrum nežiadúcich dohôd narušajúcich alebo obmedzujúcich hospodársku súťaž vo verejnom obstarávaní. Časť tohto ustanovenia pokrýva aj tzv. kolúziu vo verejnom obstarávaní (dohodu obmedzujúcu súťaž), ktorou možno rozumieť (kartel alebo bid rigging) situáciu, keď sa hospodárske subjekty vopred dohodnú na vzájomnom nekonkurovaní alebo na vzájomnej koordinácii svojho postupu vo verejnom obstarávaní, čím je zmarený jeho účel a cieľ, a tým dochádza k umelému zvýšeniu ponukových cien alebo k znižovaniu kvality dodávaných tovarov, služieb alebo stavebných prác pre verejného obstarávateľa alebo obstarávateľa.

Pri kolúzných (kartelových) dohodách, ktoré obmedzujú hospodársku súťaž nie je podstatné, či hospodárske subjekty medzi sebou uzavreli formálnu písomnú dohodu, len ústnu dohodu alebo aplikujú zosúladený postup. Aj keď takéto kolúzne (kartelové) dohody sú zvyčajne uzatvárané v tajnosti a iba ich účastníci poznajú dohodnutý plán, existujú určité faktory, indície, ktoré môžu signalizovať koordinovaný postup medzi účastníkmi verejného obstarávania. Tieto faktory súvisia napríklad so správaním sa hospodárskych subjektov v procese predkladania ponúk a stanovovaním ceny. Protimonopolný úrad Slovenskej republiky, ako ústredný orgán štátnej správy na ochranu a podporu hospodárskej súťaže, vypracoval niekoľko dokumentov, v ktorých uvádza viaceré indície kolúzie a zároveň v nich radí, ako pripraviť verejné obstarávanie tak, aby sa riziko kolúzie minimalizovalo. Tieto materiály sú dostupné na jeho webovom sídle: <https://www.antimon.gov.sk/bid-rigging/>.

Protimonopolný úrad Slovenskej republiky ročne právoplatne rozhodne v niekoľkých prípadoch kolúzie, resp. dohôd obmedzujúcich hospodársku súťaž vo verejnom obstarávaní. Ide však len o vrchol ľadovca a latentná protiprávna koordinácia podnikateľov vo verejnom obstarávaní je pomerne rozšíreným javom, zvlášť pri relatívne nízkom riziku odhalenia a sankcionovania tohto konania.

Snahou čl. 57(4)(d) smernice 2014/24/EU o verejnom obstarávaní je pritom riešiť rôzne formy narušania alebo obmedzovania hospodárskej súťaže priamo prostredníctvom verejného obstarávateľa v danom verejnom obstarávaní, ktorý sa už nemusí spoliehať na príslušný orgán hospodárskej súťaže či iný orgán verejnej moci a čakať niekoľko rokov na ich konečné

rozhodnutie, ktorým sa napr. potvrdí kartel vo verejnom obstarávaní a uloží zákaz účasti vo verejnom obstarávaní pre delikventov. Ustanovenie § 40 ods. 6 písm. g) zákona o verejnom obstarávaní, ktoré je transpozíciou čl. 57(4)(d) smernice 2014/24/EU o verejnom obstarávaní sa týmto usiluje o zefektívnenie boja proti nežiaducim dohodám vo verejnom obstarávaní a zároveň prenáša viac zodpovednosti na plecia verejných obstarávateľov a obstarávateľov.

Preukázanie kolúzie, ktorej cieľom je nezákonne ovplyvniť výsledok verejného obstarávania je samozrejme zložitá. Práve preto, zákonodarca pri uplatnení dôvodu na vylúčenie podľa § 40 ods. 6 písm. g) zákona o verejnom obstarávaní nevyžaduje od verejného obstarávateľa alebo obstarávateľa preukázanie existencie dohody narúšajúcej alebo obmedzujúcej hospodársku súťaž, ale postačuje dôkazný štandard „dôvodné podozrenie“ o existencii takejto dohody, ktorý musí byť založený na „dôveryhodných informáciách“. Naproti tomu, Protimonopolný úrad Slovenskej republiky môže stanoviť, že ide o dohodu obmedzujúcu súťaž len rozhodnutím vydaným v správnom konaní, pričom s ohľadom na dôkazný štandard takéto vyšetrovanie a správne konanie môže trvať aj niekoľko mesiacov, či rokov (vrátane súdneho prieskumu takéhoto rozhodnutia).

Práve z vyššie uvedených dôvodov, pri konštatovaní dôvodného podozrenia, že určitý uchádzač alebo záujemca uzavrel s iným hospodárskym subjektom (a teda aj napr. s iným uchádzačom alebo záujemcom) dohodu narúšajúcu alebo obmedzujúcu hospodársku súťaž, sa podľa § 40 ods. 6 písm. g) zákona o verejnom obstarávaní verejný obstarávateľ alebo obstarávateľ nemusi opierať o závery predchádzajúceho správneho alebo súdneho rozhodnutia vydaného akýmkoľvek orgánom verejnej moci (napr. Protimonopolným úradom SR). Samozrejme, závery vyplývajúce z rozhodnutia správneho orgánu alebo súdu je možné považovať za dôveryhodné informácie. Rovnako tak za dôveryhodné informácie je možné považovať skutočnosti vyplývajúce z auditov alebo vyšetrovaní vykonávaných napr. Európskou prokuratúrou v prípade členských štátov zúčastnených na posilnenej spolupráci podľa nariadenia Rady (EÚ) 2017/1939, Dvorom audítorov alebo OLAF-om.

Pod dôveryhodnými informáciami, z ktorých verejný (obstarávateľ) získa vyššie uvedené indície o kolúzii vo verejnom obstarávaní je možné tiež rozumieť informácie nadobudnuté napr. z dokladov alebo dokumentov predkladaných samotnými účastníkmi verejného obstarávania (či už z prebiehajúceho alebo už ukončeného), zo žiadosti o účasť, vysvetlenia ponúk alebo inej komunikácie účastníka verejného obstarávania s (verejným) obstarávateľom, prípadne z verejne dostupných údajov uvedených v rôznych verejných registroch. Takýmito dôveryhodnými informáciami môžu byť aj napr. záznamy evidované počas elektronickej aukcie a následne vygenerované po elektronickej aukcii, ale aj o emailová komunikácia prebiehajúca medzi verejným obstarávateľom a jednotlivými uchádzačmi, ktorá jednoznačne poukazuje na to, že súťažné ponuky nebudú výsledkom nezávislej obchodnej stratégie uchádzačov, ale výsledkom kartelovej dohody.

To, čo možno považovať za „dôvodné podozrenie“, závisí od okolností konkrétneho prípadu. Aj na naplnenie dôkazného štandardu „dôvodné podozrenie“ sú však potrebné presvedčivé a dôveryhodné dôkazy, nie iba domnienky (verejného) obstarávateľa. Zároveň je tento pojem

potrebné vykladať analogicky z iných príbuzných oblastí právneho poriadku Slovenskej republiky. Napr. k pojmu dôvodné podozrenie sa vyjadrila Generálna prokuratúra Slovenskej republiky vo svojom uznesení sp. zn. IV Pz 127/11 zo dňa 10. októbra 2011, keď uviedla, že „tu nestačí všeobecné, nekonkrétne podozrenie, či prevenčný dôvod, naopak podozrenie musí mať kvalifikovaný rozmer vyplývajúci z objektívne preukázaných skutočností“. Judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva „dôvodné podozrenie“ vymedzuje ako existenciu takých faktov a informácií, ktoré sú spôsobilé presvedčiť aj objektívneho pozorovateľa (rozsudok vo veci Fox, Campbell a Hartley proti Veľkej Británii z roku 1990).

Verejný obstarávateľ alebo obstarávateľ môže dôvodné podozrenie o dohode o narušení alebo obmedzení hospodárskej súťaže nadobudnúť na základe priamych, nezvratných dôkazov alebo môže takéto dôvodné podozrenie nadobudnúť výlučne len na základe nepriamych dôkazov (indícií). Uvedené je tiež v súlade s konštantnou judikatúrou Súdneho dvora Európskej únie zhrnutou napr. v rozsudku T-566/08, Total Raffinage Marketing, podľa ktorého (bod 47), cit.: „Keďže zákaz zúčastňovať sa na protisúťažných postupoch a dohodách, ako aj sankcie, ktoré môžu byť poruшитelom uložené, sú všeobecne známe, je bežné, že činnosti, ktoré sú obsahom týchto postupov a dohôd, sa uskutočňujú tajne, že stretnutia sa uskutočňujú potajomky a že súvisiaca dokumentácia je obmedzená na minimum. ... Existenciu protisúťažného postupu alebo dohody je preto možné vyvodiť z určitého počtu zhodujúcich sa skutočností a nepriamych dôkazov, ktoré ako celok môžu predstavovať dôkaz o porušení pravidiel hospodárskej súťaže, pokiaľ neexistuje iné logické vysvetlenie“.

Existencia určitej indície alebo indícií však ešte nemusí predstavovať dôvod na vylúčenie podľa § 40 ods. 6 písm. g) zákona o verejnom obstarávaní. Najjednoduchšie bude možné rozoznať zrejme určitý varovný signál, ktorý naznačuje kolúziu vo verejnom obstarávaní, a ktorý si môže vyžadovať ďalšie preverenie zo strany (verejného) obstarávateľa. Pre určité indície, ktoré vzbudzujú podozrenie na kolúziu totiž môže existovať alternatívne vysvetlenie, napr. neúčast' vo verejnom obstarávaní môže byť len výsledkom zaneprázdnenosti podnikateľa alebo príliš vysoká ponuková cena môže byť len výsledkom zlého odhadu. Preto verejný obstarávateľ a obstarávateľ pri uplatnení dôvodu na vylúčenie podľa § 40 ods. 6 písm. g) zákona o verejnom obstarávaní by mal byť schopný vyvrátiť aj alternatívne vysvetlenia indícií o kolúzii v danom verejnom obstarávaní.

Dôkazné bremeno o dôvodnom podozrení z uzavretia dohody narúšajúcej alebo obmedzujúcej hospodársku súťaž leží na verejnom obstarávateľovi alebo obstarávateľovi. Voľba dôkazných prostriedkov a ich získanie je ponechané na (verejnom) obstarávateľovi. Každý úkon verejného obstarávateľa alebo obstarávateľa, ale aj rôznych dohľadových a kontrolných orgánov vo verejnom obstarávaní, musí byť v súlade s princípom proporcionality, ktorý je základným princípom práva EÚ. Verejný (obstarávateľ) nie je vyšetrovateľom a ani nemá oprávnenia alebo kompetencie, ktorými disponuje Protimonopolný úrad.

Ak neexistujú dostatočné indície na dôvodné podozrenie z kolúzie v danom verejnom obstarávaní, verejný obstarávateľ alebo obstarávateľ by mal uplatniť princíp „favor participationis“, teda že verejného obstarávania by sa malo zúčastniť čo najviac hospodárskych

subjektov, a preto by verejný obstarávateľ alebo obstarávateľ nemal dotknutý hospodársky subjekt (uchádzača, záujemcu) vylúčiť z daného verejného obstarávania z dôvodu podľa § 40 ods. 6 písm. g) zákona o verejnom obstarávaní.

Prostredníctvom upresnenej právnej úpravy § 40 ods. 6 písm. g) zákona o verejnom obstarávaní je tiež riešená otázka účasti vzájomne majetkovo, zmluvne alebo personálne prepojených hospodárskych subjektov (uchádzačov, záujemcov) vo verejnom obstarávaní. Predmetný dôvod vylúčenia sa teda vzťahuje aj na situáciu, keď dohodu narúšajúcu alebo obmedzujúcu hospodársku súťaž uzavreli hospodárske subjekty patriace do tej istej ekonomickej skupiny (napr. dve dcérske obchodné spoločnosti vlastnené rovnakou materskou obchodnou spoločnosťou). V zmysle judikatúry Súdneho dvora Európskej únie (rozsudky vo veci C-538/07, Assitur alebo vo veci C-531/16, Ecoservice projektai) však nie je možné automaticky vylúčiť uchádzača z verejného obstarávania len preto, že je majetkovo prepojený (patrí do rovnakej ekonomickej skupiny) s iným uchádzačom, ktorý tiež podal ponuku v tom istom verejnom obstarávaní. Iba samotná skutočnosť, že určití uchádzači sú majetkovo, zmluvne alebo personálne prepojení nemôže odôvodniť ich vylúčenie z verejného obstarávania. Takýmto dôvodom vylúčenia však môže byť dohoda medzi týmito uchádzačmi, ktorá narúša alebo obmedzuje hospodársku súťaž.

Majetkové, zmluvné alebo personálne prepojenie medzi uchádzačmi alebo záujemcami samozrejme môže byť pre verejného obstarávateľa alebo obstarávateľa dôvodom k tomu, aby preskúmal takéto prepojenia, ktoré môžu byť spolu s ďalšími indíciami súčasťou „dôvodného podozrenia“ o uzavretí dohody narúšajúcej alebo obmedzujúcej hospodársku súťaž s následkom vylúčenia uchádzača alebo záujemcu z verejného obstarávania.

Pokiaľ je teda vzťah medzi uchádzačmi taký, že vedie k predpokladu, že títo uchádzači jednali pri predkladaní svojich ponúk koordinovane, verejný obstarávateľ sa môže takýchto napr. majetkovo prepojených uchádzačov dopytovať (podľa § 40 ods. 4 zákona o verejnom obstarávaní) na povahu ich prepojenia a v zmysle princípu proporcionality požadovať dodatočné informácie ako aj uistenie, že ich ponuky sú skutočne samostatné a nezávislé.

Dôvod na vylúčenie podľa § 40 ods. 6 písm. g) zákona o verejnom obstarávaní by napríklad mohol nastať, keď by bolo zistené, že obsah ponúk predložených majetkovo prepojenými uchádzačmi bol „nariadený“ od ich spoločnej materskej obchodnej spoločnosti, hoci inak tieto ponuky nemuseli vykazovať žiadne stupne podobnosti a ani iné rizikové indície poukazujúce na ich možnú koordináciu.

V tejto súvislosti je tiež potrebné zdôrazniť, že na daný dôvod vylúčenia podľa § 40 ods. 6 písm. g) zákona o verejnom obstarávaní sa vzťahuje tzv. samoočisťovací mechanizmus podľa § 40 ods. 8 a ods. 10 zákona o verejnom obstarávaní, a teda záujemca alebo uchádzač je oprávnený verejnému obstarávateľovi alebo obstarávateľovi preukázať, že prijal dostatočné opatrenia na vykonanie nápravy, pričom verejný obstarávateľ alebo obstarávateľ posúdi ich dostatočnosť.

Ako prevenciu kolúzie vo verejnom obstarávaní je možné odporúčať maximalizáciu počtu potenciálnych uchádzačov, pretože vo všeobecnosti platí, že koordinácia medzi uchádzačmi, ako aj systém vynútenia plnenia kolúznej dohody, sú omnoho náročnejšie pri vyššom počte uchádzačov. Odporúča sa tiež v súťažných podkladoch upozorniť záujemcov a uchádzačov na následky a sankcie možného kolúzneho správania (podľa zákona o verejnom obstarávaní, zákona č. 136/2001 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže v znení neskorších predpisov, zákona č. 350/2016 Z. z. o niektorých pravidlách uplatňovania nárokov na náhradu škody spôsobenej porušením práva hospodárskej súťaže alebo Trestného zákona).

Najmä pri väčších zákazkách sa tiež odporúča, aby verejný obstarávateľ alebo obstarávateľ vyžadoval od uchádzačov, aby podpísali čestné vyhlásenie o nezávislom stanovení ponuky, a teda že ich ponuky boli vypracované samostatne a nezávisle, že nekomunikovali s konkurentmi o cene, predkladaní ponuky alebo podmienkach ponuky, vrátane kvality a množstva tovaru, služieb alebo stavebných prác, a ani v tejto súvislosti neuzavreli žiadnu zmluvu, dojednanie alebo dohovor. Ani vyžadovanie čestného vyhlásenia o nezávislom stanovení ponuky od uchádzačov, však verejného obstarávateľa alebo obstarávateľa nezavaruje zodpovednosti skúmať a preverovať v potrebnom rozsahu v súlade s princípom proporcionality, či uchádzač alebo záujemca uzavrel v danom verejnom obstarávaní s iným hospodárskym subjektom dohodu narúšajúcu alebo obmedzujúcu hospodársku súťaž.

K bodu 20

Uplatnenie tzv. samoočist'ovacieho mechanizmu musí byť aktívnym dialógom z oboch strán. Teda uchádzač alebo záujemca nemôže predkladať len dôkazy v podobe opatrení na vykonanie nápravy, ktoré mu vyhovujú, ale je povinný komplexne objasniť dotknuté skutočnosti a okolnosti, a to aktívnou spoluprácou s verejným obstarávateľom alebo obstarávateľom, tak ako to vyplýva (okrem iného) z rozsudku Súdneho dvora EÚ vo veci C-124/17, Vossloh.

K bodu 21

Doterajšie ustanovenie § 49 ods. 6 zákona o verejnom obstarávaní sa dostáva do kolízie s právom EÚ (najmä s judikatúrou SD EÚ – napr. rozsudky C-538/07 a C-531/16), keďže vytvára nevyvrátiteľnú domnienku kolúzie vo verejnom obstarávaní pokiaľ uchádzač predložil ponuku samostatne a zároveň ako člen skupiny dodávateľov. Doterajšie ustanovenie § 49 ods. 6 zákona o verejnom obstarávaní teda vedie k automatickému vylúčeniu z verejného obstarávania, bez možnosti preukázania opaku zo strany dotknutého uchádzača. Pravidlo, že uchádzač môže predložiť iba jednu ponuku je však potrebné zachovať. Zároveň sa do zákona o verejnom obstarávaní dopĺňa pravidlo, ktoré uplatňuje verejný obstarávateľ alebo obstarávateľ, ak uchádzač predloží viac ponúk v tom istom verejnom obstarávaní. Toto pravidlo je založené na princípe akceptovania ponuky, ktorá bola v lehote na predkladanie ponúk predložená ako posledná, pričom sa však toto pravidlo nevzťahuje na situáciu, ak konkrétny uchádzač predloží ponuku a zároveň je tento uchádzač v tom istom verejnom obstarávaní členom skupiny dodávateľov, ktorá predloží ponuku, nakoľko v tejto situácii sa statusovo nejedná o ponuky toho istého uchádzača. V kontexte úpravy uvedeného pravidla nie je vylúčené, aby napríklad

funkcionalita elektronického prostriedku použitého na elektronickú komunikáciu vyžadovala pred predložením novej ponuky v lehote na predkladanie ponúk späťvzatie pôvodnej ponuky.

K bodu 22

Navrhovaným ustanovením sa vymedzuje pravidlo na účely prijímania rozhodnutí komisie pri vyhodnocovaní ponúk. Navrhované znenie nevyžaduje na účely vyhodnotenia ponúk fyzickú prítomnosť členov komisie na jednom mieste v rovnakom čase. Navrhované znenie zároveň viac reflektuje elektronizáciu verejného obstarávania.

K bodu 23

V súvislosti s elektronizáciou verejného obstarávania sa v navrhovanom ustanovení vymedzujú pravidlá pre otváranie ponúk v prípade ak sa predkladajú prostredníctvom elektronického prostriedku. V prípade elektronického predkladania ponúk verejný obstarávateľ a obstarávateľ otvára ponuky ich sprístupnením v stanovenom rozsahu prostredníctvom funkcionality elektronického prostriedku. Z dôvodu uplatnenia pripomienok zo strany verejných obstarávateľov a podnikateľského sektora sa za účelom eliminácie možnej kolúzie vo verejnom obstarávaní navrhuje zredukovať rozsah zverejňovaných informácií v tomto štádiu verejného obstarávania, konkrétne sa navrhuje obmedziť zverejnenie identifikácie uchádzačov, ktorí predložili ponuku. V nadväznosti na uvedené však v kontexte zabezpečenia transparentnosti zostali zachované informačné povinnosti v profile.

K bodu 24

Z dôvodu odstraňovania národného goldplatingu sa navrhuje vypustiť povinnosť zdôvodňovať uzavretie zmluvy v prípade predloženia jednej ponuky. Táto informačná povinnosť má v kontexte jej povahy a výpovednej hodnoty charakter „odôvodňovania pre odôvodnenie“ v dôsledku čoho sa v aplikačnej praxi aplikuje rýdzo mechanicky a viacmenej dochádza len k recyklovaniu identických odôvodnení.

K bodom 25 a 26

Z dôvodu zamedzenia kolúzie medzi hospodárskymi subjektmi kvalifikovanými v dynamickom nákupnom systéme sa navrhuje neverejné otváranie ponúk a nezverejňovanie zápisníc z otvárania ponúk v prípade zadávania zákaziek v rámci dynamického nákupného systému. Z uvedeného dôvodu sa taktiež navrhuje v prípade zákaziek zadávaných prostredníctvom dynamického nákupného systému obmedziť zverejňovanie predložených ponúk, zápisnicu z otvárania ponúk a zápisnicu z vyhodnotenia ponúk v profile.

K bodu 27

Za účelom systematického zjednotenia právnej úpravy pre posielanie súhrnných správ sa z dôvodu úpravy pravidiel pre posielanie súhrnnej správy podľa § 10 ods. 10 navrhuje zhodne upraviť aj pravidlá pre posielanie súhrnnej správy o zákazkách zadáných podľa § 109 a 110. Na rozdiel od súčasnej úpravy sa budú v rámci predmetných súhrnných správ sumarizovať podlimitné zákazky zadané prostredníctvom elektronického trhoviska a to bez ohľadu na ich zmluvnú cenu. Súčasná právna úprava upravuje túto povinnosť na zákazky zadané podľa § 109 a 110 ak je ich zmluvná cena vyššia ako 5000 Eur, čo vytvára legislatívnu duplicitu s úpravou

zasielania súhrnných správ v prípade zákaziek s nízkou hodnotou. Navrhovaným znením by sa mala táto diskrepancia odstrániť. Taktiež sa navrhuje úprava periodicity tejto zverejňovacej povinnosti zo súčasného kalendárneho štvrt'roka na kalendárny polrok. Zároveň sa explicitne vymedzuje možnosť plnenia tejto informačnej povinnosti buď priebežne počas kalendárneho polroka alebo hromadne do 60 dní po skončení kalendárneho polroka. V rámci navrhovaného znenia sa taktiež rozširuje diapazón informácií, ktoré sa budú v rámci správy uvádzať.

K bodu 28

Legislatívno-technická úprava súvisiaca s úpravou § 40 ods. 6 písm. g).

K bodu 29

Legislatívno-technická úprava korigujúca vnútorné odkazy súčasného platného a účinného zákona.

K bodu 30

Legislatívno-technická úprava súvisiaca s úpravou § 40 ods. 6 písm. g).

K bodu 31

Legislatívno-technická úprava za účelom jasnejšieho vyprecizovania aplikácie § 40 v rámci úpravy podlimitných zákaziek bez využitia elektronického trhoviska. Súčasná právna úprava vymedzuje povinnosť posudzovať dôvody na vylúčenie upravené v § 40 ods. 6 len odkazom na toto ustanovenie. Navrhovaná právna úprava za účelom jasnejšieho vymedzenia explicitne upravuje aj textáciu, že verejný obstarávateľ je povinný posudzovať dôvody na vylúčenie podľa § 40 ods. 6. V súvislosti s dôvodom na vylúčenie podľa § 40 ods. 6 písm. g) sa upravuje pri podlimitných zákazkách diskrečná právomoc verejného obstarávateľa pre použitie tohto dôvodu na vylúčenie.

K bodu 32

Legislatívno-technická úprava korigujúca vnútorné odkazy súčasného platného a účinného zákona.

K bodu 33 a 34

Navrhovanou úpravou sa zavádzajú osobitné pravidlá pre predkladanie ponúk v inom ako štátnom jazyku v rámci zadávania zákaziek s nízkymi hodnotami.

K bodu 35

V nadväznosti na úpravu dôvodu vylúčenia podľa § 40 ods. 6 písm. g) sa pri zákazkách s nízkou hodnotou navrhuje úprava, ktorá bude umožňovať verejnému obstarávateľovi odmietnuť uzavrieť zmluvu s uchádzačom, u ktorého má na základe dôveryhodných informácií dôvodné podozrenie, že dotknutý uchádzač uzavrel v danom verejnom obstarávaní s iným hospodárskym subjektom dohodu narušajúcu alebo obmedzujúcu hospodársku súťaž. Verejný obstarávateľ tak môže uzavrieť zmluvu s nasledujúcim uchádzačom v poradí, a to pri zachovaní požiadaviek uvedených v § 117 zákona o verejnom obstarávaní.

K bodom 36 a 37

Za účelom systematického zjednotenia právnej úpravy pre posielanie súhrnných správ sa z dôvodu úpravy pravidiel pre posielanie súhrnnej správy podľa § 10 ods. 10 navrhuje zhodne upraviť aj pravidlá pre posielanie súhrnnej správy o zákazkách s nízkymi hodnotami a súhrnnej správy o podlimitných koncesiách. Navrhovaná úprava koriguje periodicitu tejto zverejňovacej povinnosti zo súčasného kalendárneho štvrt'roka na kalendárny polrok. Zároveň sa explicitne vymedzuje možnosť plnenia tejto informačnej povinnosti buď priebežne počas kalendárneho polroka alebo hromadne do 60 dní po skončení kalendárneho polroka. V rámci navrhovaného znenia sa taktiež rozširuje diapazón informácií, ktoré sa budú v rámci správy uvádzať. Navrhovaným ustanovením sa zároveň v intenciách všeobecnej úpravy § 24 dĺžka lehoty uchovávanía dokumentácie pri podlimitných koncesiách predlžuje na 10 rokov.

K bodu 38

V rámci demonštratívneho výpočtu vecného zamerania súťaže návrhov sa dopĺňa aj oblasť informačno-komunikačných technológií.

K bodu 39

V rámci úpravy pravidiel pre súťaž návrhov sa navrhuje v prípade ak na súťaž návrhov nadväzuje zadanie zákazky na poskytnutie služby priamym rokovacím konaním podľa § 81 písm. h) alebo § 98 ods. 1 písm. i) možnosť si stanoviť v rámci súťaže návrhov podmienky účasti podľa § § 32 až 34 a to z dôvodu, že z pohľadu legislatívnej systematiky je súťaž návrhov upravená v rámci samostatnej časti zákona, ktorá nie je systematicky „prelinkovaná“ s druhou časťou zákona. V prípade ak na súťaž návrhov nadväzuje zadanie zákazky priamym rokovacím konaním sa javí ako praktickejšie a vhodnejšie stanovovať a vyhodnocovať podmienky účasti už v rámci súťaže návrhov. Uvedené umožňuje predísť situácií, aby súťaž návrhov vyhral hospodársky subjekt, ktorý napríklad nie je oprávnený poskytovať služby, ktoré majú byť predmetom zákazky zadanej nasledujúcim priamym rokovacím konaním. V rámci navrhovaného ustanovenia sa osobitne pre súťaž návrhov upravuje možnosť účastníka súťaže návrhov nahradiť doklady na preukázanie splnenia podmienok účasti jednotným európskym dokumentom alebo čestným vyhlásením. Na rozdiel od zadávania zákaziek, kde jednotný európsky dokument predstavuje doklad, ktorým sa predbežne nahrádzajú doklady, navrhovaná úprava vymedzuje jednotný európsky dokument alebo čestné vyhlásenie na účely súťaže návrhov ako náhradu za doklady preukazujúce splnenie podmienok účasti. V tejto súvislosti sa však upravuje pre verejného obstarávateľa a obstarávateľa možnosť na účely zabezpečenia riadneho priebehu súťaže návrhov si vyžiadať doklady nahradené jednotným európskym dokumentom alebo čestným vyhlásením.

K bodu 40

Navrhovaným ustanovením sa upravuje pravidlo kreovania poroty v prípade ak ide o súťaž návrhov v oblasti informačno-komunikačných technológií, pričom sa v tejto súvislosti zavádza povinnosť vymenovať najmenej jednu tretinu členov poroty zo zoznamu odborníkov v oblasti informačných technológií, ktorý bude viesť Úrad podpredsedu vlády pre investície a informatizáciu Slovenskej republiky.

K bodu 41

Legislatívno-technická úprava korigujúca vnútorné odkazy súčasného platného a účinného zákona.

K bodu 42

V nadväznosti na novokoncipovaný zoznam elektronických prostriedkov sa do katalógu kompetencií úradu zavádza vedenie zoznamu elektronických prostriedkov.

K bodu 43

Navrhovanou úpravou sa zavádza zoznam elektronických prostriedkov. V rámci predmetného zoznamu budú povinne registrované elektronické prostriedky používané na elektronickú komunikáciu vo verejnom obstarávaní. Verejný obstarávateľ a obstarávateľ bude podľa § 20 ods. 1 povinný používať výlučne elektronickú prostriedok zapísaný v tomto zozname. Zoznam elektronických prostriedkov bude viesť úrad a bude dostupný na webovej stránke úradu. Registračná povinnosť v tomto zozname sa bude vzťahovať na prevádzkovateľov elektronických prostriedkov. Úrad bude zapisovať elektronické prostriedky do tohto zoznamu na základe žiadosti jeho prevádzkovateľa v lehote do 30 dní odo dňa doručenia kompletnej žiadosti o zápis. Zákonná úprava v tejto súvislosti vymedzuje obligatórne obsahové náležitosti tejto žiadosti. Prevádzkovateľ elektronického prostriedku bude povinný v rámci tejto žiadosti predložiť čestné vyhlásenie, že ním prevádzkovaný elektronický prostriedok spĺňa požiadavky stanovené v § 20 a vo vyhláške vydané úradom podľa § 186 ods. 6 a zároveň bude musieť predložiť vyplnený dotazník, ktorý sa bude týkať základných informácií o elektronickom prostriedku. Obsahové náležitosti tohto dotazníka budú upravené vo vykonávacom predpise, ktorý vydá úrad. V rámci navrhovanej úpravy sa taktiež zavádza povinnosť úradu rozhodnúť o vyčiarknutí elektronického prostriedku z tohto zoznamu, ak elektronický prostriedok nespĺňa požiadavky stanovené zákonom a vyhláškou vydanou úradom podľa § 186 ods. 6 zákona. V takom prípade okrem vyčiarknutia, úrad uloží prevádzkovateľovi pokutu do 50 000 Eur. V súvislosti s úpravou prechodného obdobia na účely zápisu elektronických prostriedkov do tohto zoznamu sa v rámci prechodných ustanovení navrhuje prechodné obdobie v trvaní dvoch mesiacov.

K bodu 44

V súvislosti s elektronizáciou verejného obstarávania sa navrhuje v prípade doručovania žiadosti o nápravu prostredníctvom elektronického prostriedku exaktne vymedziť, že autentifikácia a identifikácia v elektronickom prostriedku na účely podania žiadosti o nápravu plní funkciu podpisu žiadosti o nápravu, ktorý sa vyžaduje ako obligatórna náležitosť žiadosti o nápravu podľa § 164 ods. 2 písm. f) zákona. Zároveň je potrebné, aby boli dodržané ustanovenia občianskoprávných a/alebo obchodnoprávných predpisov upravujúce náležitosti právnych úkonov a konania v mene konajúceho subjektu (§ 20 Občianskeho zákonníka, § 37 a nasl. Občianskeho zákonníka, § 13 a nasl. Obchodného zákonníka).

K bodu 45

V rámci navrhovaného znenia úprava reflektuje povinnosť používať na elektronickú komunikáciu výlučne elektronické prostriedky, ktoré umožňujú hospodárskym subjektom

doručovať verejnému obstarávateľovi a obstarávateľovi revízne prostriedky vo verejnom obstarávaní.

K bodu 46

Z dôvodu zvýšenia efektivity a potreby prioritizácie v činnosti úradu (výkon dohľadu nad verejným obstarávaním najmä v dôležitých prípadoch) sa zavádza zákonná možnosť pre úrad vykonať preskúmavanie na účely zistenia, či je dôvod na začatie formálneho procesu výkonu dohľadu nad verejným obstarávaním. Zároveň za účelom preverenia informácií o určitom verejnom obstarávaní doručených úradu napr. v podnete od tretej osoby, bude úrad oprávnený vyžiadať si skutočnosti alebo informácie, požadovať veci, dokumenty alebo doklady nielen od samotného verejného obstarávateľa alebo obstarávateľa postupom podľa § 24 ods. 6 zákona o verejnom obstarávaní, ale aj od orgánov verejnej moci, fyzických alebo právnických osôb. Za nesplnenie povinnosti podľa § 166 ods. 2 hrozí orgánu verejnej moci, fyzickej osobe alebo právnickej osobe pokuta do 10 000 eur, ktorú ukladá úrad. Zároveň sa v predmetnom ustanovení § 166 upravuje postavenie znalca alebo odborníka pri vypracovaní znaleckého posudku alebo odborného stanoviska na účely preskúmavania alebo výkonu dohľadu nad verejným obstarávaním.

K bodu 47

Legislatívno-technická úprava, ktorá precizuje úpravu povinnosti zachovávať mlčanlivosť vo väzbe na novo upravený inštitút nazerania do spisu.

K bodu 48

Legislatívno-technická úprava spolupráce medzi Úradom pre verejné obstarávanie a Generálnou prokuratúrou SR v zmysle podpísaného memoranda o spolupráci. Konkrétna forma spolupráce bude dohodnutá ad hoc v jednotlivých prípadoch.

K bodu 49

Navrhované ustanovenie sa týka súčinnosti Úradu pre verejné obstarávanie a Protimonopolného úradu Slovenskej republiky. Zároveň sa predmetným ustanovením vyslovene upravuje, že rozhodnutia a úkony verejného obstarávateľa/obstarávateľa a Úradu pre verejné obstarávanie, ktoré sa týkajú dôvodu na vylúčenie podľa § 40 ods. 6 písm. g) zákona o verejnom obstarávaní nezakladajú pre Protimonopolný úrad prekážku res iudicata. V rámci navrhovanej úpravy sa zavádza možnosť preskúmavania alebo výkonu dohľadu na mieste, t. j. v priestoroch verejného obstarávateľa, obstarávateľa alebo osoby podľa § 8.

K bodu 50

Navrhovaným ustanovením sa upravuje ex ante posúdenie pre nadlimitné zákazky alebo nadlimitné koncesie, úplne alebo sčasti financovaných z prostriedkov Európskej na ktoré sa zároveň vzťahuje povinnosť vypracovať štúdiu uskutočniteľnosti podľa zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách.

K bodom 51 a 53

Navrhovanou úpravou sa explicitne vymedzuje, že ak je účastníkom procesu verejného obstarávania skupina dodávateľov je aktívne legitimovaným subjektom na podanie námietok člen skupiny dodávateľov len za predpokladu, že podáva námietky v mene všetkých členov skupiny dodávateľov, pričom táto skutočnosť musí byť zrejmá z podaných námietok. V kontexte uvedeného, ak člen skupiny dodávateľov podá námietky, pričom z ich obsahu nebude zrejmé, že tieto sú podané v mene všetkých členov skupiny dodávateľov, budú takto podané námietky zaťažené nedostatkom aktívnej legitimácie, v dôsledku čoho nebudú splnené procesné podmienky pre vydanie meritórneho rozhodnutia o námietkach.

K bodu 52

V súvislosti s elektronizáciou verejného obstarávania sa navrhuje v prípade doručovania námietok prostredníctvom elektronického prostriedku exaktne vymedziť, že autentifikácia a identifikácia v elektronickom prostriedku na účely podania námietok plní funkciu podpisu námietok navrhovateľom alebo osobou oprávnenou konať za navrhovateľa, ktorý sa vyžaduje ako obligatórna náležitosť námietok podľa § 170 ods. 5 písm. g) zákona. Zároveň je potrebné, aby boli dodržané ustanovenia občianskoprávných a/alebo obchodnoprávných predpisov upravujúce náležitosti právnych úkonov a konania v mene konajúceho subjektu (§ 20 Občianskeho zákonníka, § 37 a nasl. Občianskeho zákonníka, § 13 a nasl. Obchodného zákonníka).

K bodu 54

V rámci navrhovaného znenia úprava reflektuje povinnosť používať na elektronickú komunikáciu výlučne elektronické prostriedky, ktoré umožňujú hospodárskym subjektom doručovať verejnému obstarávateľovi a obstarávateľovi revízne prostriedky vo verejnom obstarávaní.

K bodu 55

Legislatívno-technická úprava v intenciách bodu 9.

K bodom 56 a 57

Navrhovanou úpravou dochádza k revízií pravidiel v rámci inštitútu kaucie. Za účelom zrýchlenia a zefektívnenia rozhodovania úradu o procesných podmienkach konania sa navrhuje, aby kaucia bola pripísaná na účet úradu najneskôr nasledujúci pracovný deň po doručení námietok. Zároveň navrhovaná právna úprava precizuje povinnosť skladať kauciu za každé smerovanie námietok, ak v rámci jedného podania navrhovateľ namieta z pohľadu smerovania námietok viacero skutočností podľa § 170 ods. 3 písm. a) až g). V kontexte úpravy inštitútu zjavne nedôvodných námietok sa navrhuje prepadnutie kaucie v plnej výške v prípade, ak úrad zastaví konanie z dôvodu podania zjavne nedôvodných námietok. Za účelom eliminovania špekulácií sa taktiež navrhuje zvýšenie podielu prepadnutej kaucie v prípade späťvzatia námietok zo súčasných 35% na 50%.

K bodu 58

Navrhovanou úpravou sa precizujú pravidlá pri prerušení konania z dôvodu nedoručenia kompletnej dokumentácie v originály.

K bodu 59

Legislatívno-technická úprava korigujúca vnútorné odkazy súčasného platného a účinného zákona.

K bodu 60

Legislatívno-technická úprava korigujúca vnútorné odkazy súčasného platného a účinného zákona. Na účely ukladania pokuty zníženej o 50% v rámci konania o preskúmanie úkonov kontrolovaného sa vymedzuje úprava objektívnej lehoty, ktorej uplynutie má prekluzívny charakter.

K bodu 61

Navrhovaná úprava aprobuje v konaniach o preskúmanie úkonov kontrolovaného inštitút nazerania do spisov. Úprava exaktne vymedzuje subjekty, ktoré budú oprávnené nazerat' do spisov a zároveň vymedzuje, ktoré dokumenty nemožno v rámci nazerania do spisu sprístupniť. V rámci navrhovanej úpravy sa na účely doručovania zavádza exaktné pravidlo, že v prípade ak má účastník konania zástupcu na celé konanie, písomnosti adresované účastníkovi konania sa doručujú iba zástupcovi.

K bodu 62

Legislatívno-technická úprava korigujúca vnútorné odkazy súčasného platného a účinného zákona.

K bodom 63 až 65

Konanie o námietkach je niektorými podnikateľmi systematicky zneužívané na blokovanie uzavretia zmluvy resp. zmlúv vo verejnom obstarávaní. Z rôznych dôvodov im napr. vyhovuje doterajšia zmluva, ktorá však nemusí byť výhodná pre verejného obstarávateľa. Cez zneužívanie podávania námietok si tiež niektorí podnikatelia vytvárajú nadradenú pozíciu alebo nátlak vo vzťahu k verejnému obstarávateľovi. Aby nedošlo k ohrozeniu realizácie určitého projektu, tak v praxi sú potom verejní obstarávatelia ochotní robiť rôzne ústupky týmto podnikateľom, s tým aby nepodávali alebo stiahli svoje námietky. Ďalšou stratégiou zneužívajúcou námietky je napr. ich podanie uchádzačom, ktorý sa umiestnil ako druhý v poradí, a to s tým, aby sa bez ohľadu na záujmy verejného obstarávateľa (a aj úspešného uchádzača) dohodol s týmto úspešným uchádzačom napr. na subdodávateľskom kontrakte, pričom v takom prípade budú tieto námietky týmto uchádzačom späťvzaté.

Zneužívanie námietok a umelé predlžovanie procesu verejného obstarávania je zvlášť aktuálne pri projektoch financovaných z fondov EÚ, pri ktorých existujú striktné lehoty na ich čerpanie. Zároveň však predstavuje hrozbu pre hospodársky a sociálny rozvoj štátu napr. v súvislosti s odkladanými strategickými projektami.

Zneužitie konania o námietkach na rôzne formy obštrukcie, šikany, či „námietkového filibusteringu“, pri ktorom nie je dôležitý obsah námietok, ale skôr zahltenie verejného

obstarávateľa činnosťou, tak aby došlo k umelému oddialeniu zadania zákazky alebo k zrušeniu samotného verejného obstarávania, tak pre verejného obstarávateľa znamenajú neprimeranú a neproporčnú záťaž. Tieto skutočnosti niekedy z verejného obstarávania vytvárajú nemenežovateľný systém, pričom zákon o verejnom obstarávaní na druhej strane požaduje od verejných obstarávateľov, aby pri svojom rozhodovaní zohľadňovali rôzne náročné sekundárne politiky (sociálne, environmentálne, najlepšiu hodnotu za peniaze, atď.). Verejní obstarávatelia sa tak aj kvôli zneužívaniu inštitútu námietok zo strany podnikateľov snažia rôznymi spôsobmi vyhnúť verejnému obstarávaniu. Výsledkom zneužívania inštitútu námietok je tak netransparentnosť a chýbajúca hospodárska súťaž vo verejnom obstarávaní.

Zásada zákazu zneužitia práva je všeobecne platnou zásadou práva EÚ, ktorú je možné napr. podľa rozsudku Súdneho dvora EÚ vo veci C-251/16 priamo uplatniť v rozhodovaní vnútroštátneho orgánu.

Zásada zákazu zneužitia práva má svoje vyjadrenie aj vo všeobecných procesných kódexoch Slovenskej republiky, napr. podľa čl. 5 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku, cit.: „Zjavné zneužitie práva nepožíva právnu ochranu. Súd môže v rozsahu ustanovenom v tomto zákone odmietnuť a sankcionovať procesné úkony, ktoré celkom zjavne slúžia na zneužitie práva alebo na svojvoľné a bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva, alebo vedú k nedôvodným prieťahom v konaní“.

Rovnako tak v § 28 zákona č. 162/2015 Z. z. Správneho súdneho poriadku, cit.: „Správny súd môže výnimočne odmietnuť žalobu fyzickej osoby a právnickej osoby, ktorá má zjavne šikanóznny charakter alebo ktorou sa sleduje zneužitie práva či jeho bezúspešné uplatňovanie. Správny súd môže tiež sankcionovať procesné úkony účastníkov konania, ktoré slúžia na zneužitie práv, najmä na prieťahy v konaní“.

Zneužitie môže byť akékoľvek subjektívne právo, či už súkromnoprávnej alebo verejnoprávnej povahy. Už rímske právo zakotvovalo zásadu „*nemo turpitudinem suam allegare potest*“, čo znamená, že nikto nesmie mať prospech z vlastného nepoctivého správania.

Za zneužitie práva (*abusus iuris*) právna teória považuje konanie zdanlivo síce dovolené, ktorým sa však sleduje dosiahnutie nedovoleného výsledku, teda ide konanie v skutočnosti protiprávne, ktorého cieľom nie je dosiahnutie účelu a zmyslu sledovaného právnom normou. Za zneužitie práva na podanie námietok je tak možné charakterizovať konanie, ktorého účelom nie je realizácia vlastných oprávnených hospodárskych záujmov, ale výlučne snaha výkonom tohto práva znevýhodniť verejného obstarávateľa a spôsobiť mu ujmu.

Zneužitie práva na podanie námietok (t. j. zjavne nedôvodné námietky) je v rozpore s cieľom revíznej smernice 89/665/EHS v znení neskorších predpisov, ktorým je rýchle a účinné preskúmanie rozhodnutí verejných obstarávateľov, a preto mu je možné odoprieť ochranu. Navrhovateľ námietok v takom prípade nemá skutočný záujem o účasť vo verejnom obstarávaní, ale jeho záujmom je napr. predĺženie procesu verejného obstarávania alebo iné poškodenie verejného obstarávateľa.

Uplatnenie zákazu zneužitia práva na podávanie námietok predstavuje materiálny korektív k príliš formalistickému výkladu zákonného oprávnenia na podanie námietok, ktoré v konečnom dôsledku môže poškodzovať práva alebo oprávnené záujmy iných t. j. verejného obstarávateľa (kontrolovaného), ktorý prostredníctvom verejného obstarávania plní určité celospoločenské úlohy dotýkajúce sa ďalších subjektov.

Zneužitie práva na podanie námietok (podanie zjavne nedôvodných námietok) by sa samozrejme malo preukázať a odôvodniť, tak aby naopak nedošlo k odmietnutiu spravodlivosti (*denegatio iustitiae*) voči navrhovateľovi, ktorý oprávnene žiada o preskúmanie určitého rozhodnutia verejného obstarávateľa. Dôkazné bremeno pritom zaťažuje aj toho, kto je takýmto zneužitím práva poškodený t. j. verejného obstarávateľa (kontrolovaného).

Upravenie nového dôvodu pre zastavenie konania o preskúmanie úkonov kontrolovaného na základe námietok v prípade, že budú podané zjavne nedôvodné námietky, tak predstavuje prevenčný nástroj voči zneužívaniu práva na podávanie námietok.

Za zjavne nedôvodné námietky zákon tiež považuje námietky, ktoré podala osoba, ktorá neuskutočňuje relevantnú hospodársku činnosť vo vzťahu k predmetu zákazky. V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že ide o konkrétny legislatívny nástroj v boji proti tzv. schránkovým firmám vo verejnom obstarávaní. Cieľom tohto ustanovenia teda nie je postihnúť podávanie námietok novovzniknutými obchodnými spoločnosťami, ktoré boli legítimne založené na účel konkrétneho verejného obstarávania (*ad hoc* obchodná spoločnosť), a ktorých spoločníkmi sú napr. stabilné obchodné spoločnosti podnikajúce v danom predmete zákazky. Účelom tohto ustanovenia je zabrániť podaniu špekulatívnej námietky od osoby, ktorá samotná a ani žiaden z jej priamych alebo nepriamych spoločníkov (ak ide o obchodnú spoločnosť) reálne nevykonáva relevantnú podnikateľskú činnosť vo vzťahu k predmetu zákazky.

Procesným dôsledkom podania zjavne nedôvodných námietok však bude nielen zastavenie konania o námietkach, ale aj prepadnutie kaucie v plnom rozsahu v prospech štátneho rozpočtu.

V kontexte úpravy inštitútu zjavne nedôvodných námietok sa explicitne vymedzuje, že prípadnú náhradu škody, ktorá vznikne kontrolovanému v dôsledku podania špekulatívnych námietok si môže kontrolovaný uplatňovať súdnou cestou.

K bodu 66

Navrhuje sa povinná náhrada trov konania pre navrhovateľa a to v prípade ak navrhovateľ vzal späť podané námietky alebo podal zjavne nedôvodné námietky a úradu vznikli v tomto konaní trovy v súvislosti s vypracovaním odborného stanoviska alebo znaleckého posudku.

K bodu 67

V rámci predmetného ustanovenia sa navrhuje zjednotiť pravidlá pre zloženie a prepadnutie kaucie pri odvolaní s úpravou kaucie, ktorá sa skladá pri podávaní námietok (bod 48 a 49).

K bodu 68

Identicky ako v prípade námietok sa navrhuje úprava inštitútu zjavne nedôvodného odvolania, ktorá kopíruje úpravu zjavne nedôvodných námietok.

K bodu 69

Navrhovaná úprava je reflexiou na situáciu ak dôjde k späťvzatiu námietok až v rámci odvolacieho konania. V takom prípade, ak osoba ktorá podala odvolanie bude súhlasiť so späťvzatím námietok rada úradu v odvolacom konaní zmení prvostupňové rozhodnutie tak, že prvostupňové konanie zastaví.

K bodu 70

Navrhovaným ustanovením sa upravuje povinnosť rady aplikovať ustanovenia upravujúce inštitút uloženia pokuty zníženej o 50% v prípade ak rada pri preskúmaní rozhodnutia zistí nové skutočnosti, ktoré odôvodňujú iný záver o výške pokuty ako prijal úrad v rámci prvostupňového konania. Identicky ako v prípade námietok sa navrhuje úprava súvisiaca s úpravou inštitútu zjavne nedôvodného odvolania, ktorá kopíruje úpravu zjavne nedôvodných námietok.

K bodom 71 a 72

Navrhovaná úprava predstavuje ekvivalent úpravy § 186a, ktorý sa uplatňuje v rámci preskúmania rozhodnutia úradu mimo odvolacieho konania radou úradu. Navrhovaná úprava rieši situácie ak rada úradu preskúmava v mimoodvolacom konaní po ukončení verejného obstarávania uzavretím zmluvy, rozhodnutie úradu vydané pred uzavretím zmluvy podľa § 174 ods. 1 a § 175 ods. 3. Ak takom prípade rada zistí, že malo byť vydané rozhodnutie podľa § 175 ods. 1 zmení preskúmané rozhodnutie tak, že v rozhodnutí uvedie taxatívny výpočet porušení zákona, ktoré mali alebo mohli mať vplyv na výsledok verejného obstarávania.

K bodu 73

Legislatívno-technická úprava korigujúca vnútorné odkazy súčasného platného a účinného zákona.

K bodom 74 až 76

Úprava nových správnych deliktov. V nadväznosti na úpravu povinností súvisiacich s elektronickou komunikáciou a úpravou požiadaviek na elektronické prostriedky upravených v § 20 zákona sa navrhuje upraviť uloženie sankcie za ich porušenie. Taktiež sa v tejto súvislosti navrhuje úprava sankcií pre prevádzkovateľov elektronických prostriedkov. S cieľom postihovať špekulatívne formy konania pri uplatňovaní revíznych prostriedkov vo verejnom obstarávaní sa taktiež navrhuje uloženie sankcie v prípade, ak s podaním námietok alebo odvolania nebude zložená kaucia.

K bodu 77

Navrhovanou úpravou sa rozširuje okruh konaní v ktorých môže úrad uložiť pokutu zníženú o 50%. Navrhované ustanovenie upravuje podmienky uplatnenia tohto inštitútu aj v správnych konaniach, ktorých predmetom je ukladanie pokuty za správne delikty podľa § 182 zákona.

K bodu 78

Legislatívno-technická úprava, ktorou sa vypúšťa obsolétna úprava, nakoľko pokuty upravené v odseku 2 nevymedzujú výšku pokuty v nadväznosti na zmluvnú cenu.

K bodu 79

Legislatívno-technická úprava záverečných ustanovení vymedzujúca konania, v ktorých sa subsidiárne aplikuje správny poriadok.

K bodu 80

Navrhovanou úpravou sa rozširuje vecná pôsobnosť súčasného § 186a aj na preskúmavanie rozhodnutí úradu mimo odvolacieho konania radou úradu.

K bodu 81

Navrhuje sa štandardná úprava prechodných ustanovení pre proces verejného obstarávania a taktiež pre konania úradu. V rámci úpravy sa osobitne vymedzujú prechodné ustanovenia súvisiace s povinnosťou zverejňovať súhrnné správy, pričom sa počíta so vzájomným prepojením informačných systémov Úradu a CRZ resp. EKS.

K čl. II

V zmysle zákona č. 95/2019 Z. z. o informačných technológiách vo verejnej správe a o zmene a doplnení niektorých zákonov, Úrad podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu zabezpečuje úlohy národného prevádzkovateľa centrálnej informačnej infraštruktúry a centrálnej komunikačnej infraštruktúry Slovenskej republiky pre verejnú správu. Z tohto dôvodu je potrebné, aby Úrad podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu viedol zoznam odborníkov v oblasti informačných technológií, ktorý by slúžil aj na účely verejného obstarávania informačno-komunikačných technológií v nadväznosti na navrhovanú úpravu § 124 ods. 1 zákona č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov a v súlade so schválenou Koncepciou nákupu IT vo verejnej správe.

K čl. III

Úprava účinnosti.